

Milan Pavlíček nejprve pracoval v Zootu jako externista na pár dní v týdnu, teď už je ale jeho dávka štěstí potřeba ve firmě každý den.

Když jsem přišel do školy, zeptali se mě, co chci být, až vyrostu. Napsal jsem „šťastný“. Řekli mi, že nerozumím zadání. Já jim řekl, že oni nerozumějí životu. Slova Johna Lennona si pětatřicet let po jeho úmrtí berou k srdci šéfové významných korporací. Jedna firma za druhou zřizuje pracovní pozici, která až dosud v Česku neexistovala. Nese název „ředitel pro štěstí“.

RADŠI SI ZACVIČ

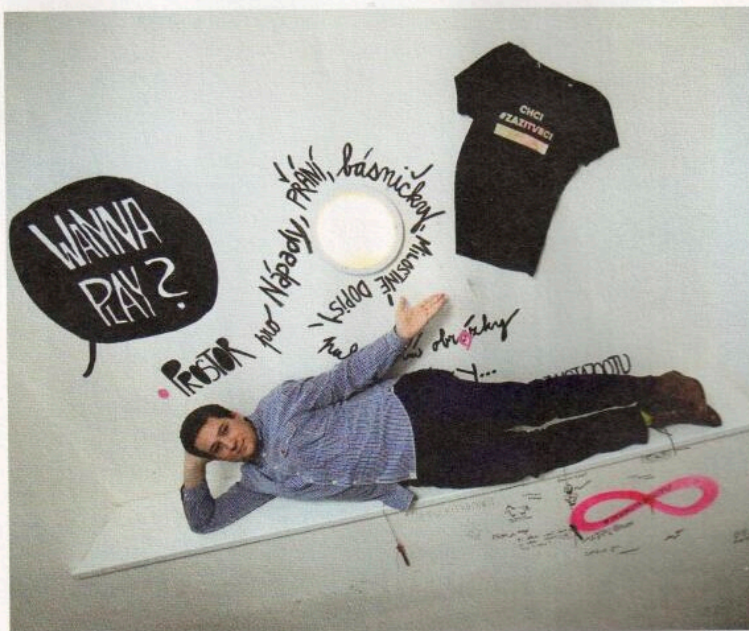
Citát člena Beatles není v úvodu tohoto textu náhodou. Visí napsaný na skle centrály společnosti Zoot, která přes internet nabízí módu. Jejich šéfem pro štěstí je Milan Pavlíček. Na pražské Univerzitě Karlově vystudoval obor s názvem pozitivní psychologie a byl jedním z jeho prvních a zároveň posledních studentů. Jak říká, na otevření oboru bylo v Česku příliš brzy.

Když se zaměstnanců neformálně zeptáte, co pro ně Milan Pavlíček dělá, každý přijde s nějakou vzpomínkou, která zní na první pohled zvláštně. V předvánočním shonu třeba zastavil jednu úspěšnou kolegyni a přiměl ji hodinu meditovat. Jindy rozdál kolegům pastelky a nutil je malovat. Když o novince vyprávěl doma, prý se vystavují otázky, jestli se nestali členy nějaké sekty.

Většina podobných aktivit se v Milanevě režii děje jednou za dva týdny při skupinovém sezení nebo terapii, chcete-li. „Firma rychle roste. Lidé se tu potkávají jako kolegové v práci. Když jsem ta sezení zaváděl, chtěl jsem, aby se poznali i jako lidé. Pokud mají potíže, poznají, že nejsou sami. Když o nich slyší mluvit někoho jiného, třeba si uvědomí, že jsou na tom podobně, jen ještě nedokážou svoje pocity popsat,“ říká strážce štěstí.

Zoot za poslední zhruba rok přibral kolem dvou set zaměstnanců a z původních tří set je na pěti stech. Nejčastěji Milana Pavlíčka prý vyhledávají ti původní, pro které jsou změny příliš rychle a neorientují se v nich. Součástí terapií je kromě meditování i zpívání nebo hraní si. V Zootu mají rovněž místnost na jógu, pro nevybité je k dispozici boxovací pytel.

Milan Pavlíček příliš nedá na „vyčytávky“ typu plně lednice a stolního fotbalu. Je to podle něj vlastně jen hezky navlečený důvod,

BUDETE SI HRÁT. Milan Pavlíček dbá v Zootu na pohodu zaměstnanců. Jednou za dva týdny mají společné sezení, kde si hrají a vyprávějí o práci.

proč lidi udržet v kanceláři co nejdéle. „My spíš máme opačný problém. Chodím za lidmi a poměrně rychle poznám, kdo potřebuje volno,“ popisuje.

Sám je se Zootem spjatý zhruba dva a půl roku. Nejprve pracoval jako externista na pár dní v týdnu, teď už je ale jeho dávka štěstí potřeba ve firmě každý den. Kromě péče o vyrovnanost zaměstnanců sedává i u pohovů a vybírá „ty správné“ nové do týmu. Aby těch zvláštností nebylo málo, šéfové dali téhle jeho roli název „strážce brány“.

Módní Zoot není zdaleka sám, kdo má šéfa pro štěstí. Nově pozici obsadila třeba společnost O2, inzerát nedávno vypsal firma Liftago provozující aplikaci na vyhledávání levných taxíků. Spíše než požadavky napsali šéfové Liftaga do inzerátu hesla typu „práce je náš druhý domov, chceme ho udržet zábavný a útulný pro každého“. Šéfa pro happiness mají v tuzemské pobočce softwarového gigantu IBM, startupu Skrz.cz vyhledávajícího slevy nebo jedné z největších světových firem provozující antivirový software Avast. Za štěstím se zkrátka ohlížejí jak malé firmy, tak korporátní kolosy.

JÍST, SPÁT, PRACOVAT

V Avastu dohlíží na blaho Michal Šrajer. Původně vystudoval matfyz a s přáteli založil firmu Inmite, která vyvíjela mobilní aplikace. „Záhy se ukázalo, že firma není jen o technických věcech, ale že je více o lidech. Tak jsem si začal říkat chief of happiness officer,“ vypráví. Inmite se časem stala součástí Avastu a samozvaný šéf pro štěstí čtyřiceti lidí se rozhodl s vedením Avastu domluvit, že se bude starat o blaho zhruba šesti stovek lidí. Šéfové mu na to kývli a pozici s podivně znějícím názvem vzali za svou. „Přijde mi, že je to to nejdůležitější na světě. Práce je přece po spánku druhá nejčastější činnost v životě. Člověk tam nemůže čas trávit tak, že se dívá na hodinky, kdy skončí, aby mohl začít žít. Před pár lety jsem si dal za úkol to změnit pro co nejvíce lidí a teď v tom pokračuji,“ rozhlíží se po prostorových kancelářích Avastu.

Zaměstnanci tam mají kulečnickové stoly, fitness centrum, zkušebnu pro kapely, golfový simulátor, knihovnu, kavárnu a hromadu dalších vymožeností. „V téhle branži to už asi ani nijak jinak nejde,“ poukazuje na „rozmazené“ IT specialisty šéf jejich blaha. K tomu

V POZORUHODNÉ SPOLEČNOSTI

Kde jsou na světě zaměstnanci nejšťastnější

1.	Belgie
2.	Norsko
3.	Kostarika
4.	Dánsko
5.	JAR
6.	Rakousko
7.	Švýcarsko
8.	Řecko
9.	Česko
10.	Rusko

Zdroj: průzkum společnosti Universum v 55 zemích světa v roce 2015

VYSMÁTÁ SKANDINÁVIE

Nejšťastnější národy podle Kolumbijské univerzity

1.	Švýcarsko	7,587
2.	Island	7,561
3.	Dánsko	7,527
4.	Norsko	7,522
5.	Kanada	7,427
6.	Finsko	7,406
7.	Nizozemsko	7,378
8.	Švédsko	7,364
9.	Nový Zéland	7,286
10.	Austrálie	7,284

Zdroj: průzkum The Earth Institute při Kolumbijské univerzitě, publikováno v roce 2015, hodnota udává výši složitě skládaného indexu

všemu je v Avastu volná pracovní doba. Firmě jde o výsledky jednotlivých týmů, ne o to, kolik tam lidé tráví času.

To všechno je ale z pohledu šéfa pro štěstí až na druhém místě. Skutečný efekt nemá přinášet kulečnický, ale to, že se u něj lidé potkávají a komunikují. Z obdobného důvodu je úplně stejně důležité třeba i široké schodiště v budově Avastu nebo restaurace, kde Michal začíná obvykle svůj den. Tam totiž nejlépe zjistí, co se kde děje. Ve firmě Inmite původně ani neměl kancelář a pobíhal mezi lidmi. Teď už ji má. Nebyl si jistý, jestli by byl vždy a všude v dané chvíli žádán.

V Avastu to ale nemají zařízené stejně jako v Zootu. „Nemůže být těžištěm mojí práce setkávat se individuálně s každým. Mým cílem je udělat takové malé manažery pro štěstí ze šéfů všech týmů, aby skupiny dobře fungovaly,“ popisuje. Ve firmě mají kvůli setkávání vytvořené i online skupiny podle zálib. Kontaktovat se tak mohou mezi sebou běžci nebo fandové stolních her. A to i napříč národnostmi, kterých je v Avastu zastoupeno kolem třiceti.

Člověk nemůže v práci čas trávit tak, že se dívá na hodinky, kdy skončí, aby mohl začít žít. Před pár lety jsem si dal za úkol to změnit pro co nejvíc lidí a teď v tom pokračuji.

ŠTĚSTÍ, KTERÉ VYDĚLÁVÁ

Kromě práce samotných strážců štěstí je zajímavý také pohled jejich šéfů. Tedy lidí, kteří rozhodli, že jejich firma tuhle funkci potřebuje. „Happiness je pro nás způsob, jak přirozeným a zábavným způsobem objevovat v lidech jejich potenciál, rozvíjet ho, a přispět tak k celkové spokojenosti firmy. Tento způsob práce s lidmi se nám osvědčuje při náboru nových lidí, talent managementu i vzdělávacích akcích, které pořádáme pro veřejnost,“ říká David Beška, obchodní ředitel vyhledávače Skrz.cz. Pozici má firma obsazenou od loňského října. Kromě získávání posílá pro firmu je podle ředitele důležité udržet stávající

zapracované zaměstnance a zajišťovat jejich růst, aby z firmy neodešli.

A to je možná ten nejdůležitější důvod: firmy se učí zaměstnance rozmalovat proto, že jich mají málo. Obzvláště je to znát v oblastech jako IT nebo v technických profesích. Nechat si odejít zapracované zaměstnance a vkládat peníze do zaudčení nových není pro firmy dobrý recept. Navíc přetahovat je za stále vyšší peníze přestává být efektivní. Hra na štěstí se tak stává vítaným doplňkem, jak pracovní sílu udržet.

Dvojnásobně to platí pro takzvanou generaci Y, tedy mladé a kreativní absolventy, jejichž cílem není první milion v pětadvaceti, ale zábava a smysluplná náplň práce.

Trend se bude patrně dále rozvíjet úměrně nedostatku zaměstnanců. Podle projekce obyvatelstva do roku 2050, kterou sestavili statistici, je nyní v Česku ekonomicky aktivních zhruba 3,6 milionu mužů a přibližně stejně žen. Až dosud číslo rostlo, před šesti lety se však trend obrátil. Do roku 2020 v každé kategorii ubude přibližně 200 tisíc lidí a v roce 2050 připadne na každou skupinu už

jen kolem 2,6 milionu lidí. To znamená o dva miliony potencionálních zaměstnanců méně. Lapidárně řečeno, dojdou lidi.

Samozřejmě, že pozice manager of happiness není, jak už naznačuje anglický název, českým vynálezem. Inspiraci přiznávají všechny firmy, včetně české IBM. „Jako společnost, která má diverzitu a inovace ve své DNA, přirozeně sledujeme nejnovější trendy,“ říká mluvčí zdejší IBM Vladislav Doktor.

DEVÁTÍ NEJSPOKOJENĚJŠÍ ČEŠI

V USA dokonce vychází žebříček firem s nejšťastnějšími zaměstnanci. Letos ho vede podle personální společnosti Careerbliss zdra-

votnická firma UnitedHealthcare, druhý je Amgen a třetí Novartis. Zaměstnanci si v dotaznících chválí třeba místnosti určené na hraní počítačových her, stoly na ping-pong nebo kulečnická a další výhody. O tom, zda jim jejich zaměstnavatelé (vesměs farmaceutické firmy) dávají ochutnat část vlastní produkce, výzkumníci nehovoří.

Před časem vyšel i průzkum spokojenosti zaměstnanců podle jednotlivých zemí. Sestavila ho švédská společnost Universum a čeští zaměstnanci jsou podle něj devátí nejspokojenější na světě.

Vzhledem k tomu, že osmí jsou Řekové a desátí Rusové, nabízí se jedno lakonické vysvětlení: Tihle lidé jsou rádi, že vůbec nějakou práci mají. O štěstí z rukou proškolených manažerů patrně ještě neslyšeli.

Že je obecně štěstí důležité k dobrému výkonu a brání nespokojenosti a konfliktům, si uvědomily i celé státy. V rámci přestavby kabinetu, kterou oznámil premiér šajch Muhammad bin Rašid Maktúm, vzniká ve Spojených arabských emirátech ministerstvo štěstí i s náměstkem pro dohled nad tolerancí.

V království Bhútán se zase kromě hrubého domácího produktu oficiálně měří národní index štěstí. Tuto koncepci, která se stala indexem rozvoje v celém světě a která nahrazuje kvantitativní měřítka hrubý domácí produkt, vynalezl v 70. letech bývalý bhútánský král. Existují mimochodem i mezinárodní srovnání šťastných zemí, Česko bylo v roce 2015 vyhlášeno jedenatřicátou zemí, což je poměrně velký úspěch.

Komise „hrubého národního štěstí“, tedy plánovací úřad země, zkoumá v Bhútánu všechna ekonomická opatření, aby se ujistila, že odpovídají principům této koncepce.

Bhútánci začínají v poslední době ale aplikaci indexu zpochybňovat. Možná si s postupným otevíráním světa uvědomují, že jim chybí místnost pro počítačové hry, ping-pong a kulečnický. Štěstí je velmi relativní pojem. ●

PETR WEIKERT • weikert@mfc.cz